

شهید اوبنی(فیلمساز)

معلم (شاعر)

آل احمد(نویسنده)

حسن حسینی (شاعر)

شادروان عمران خلیلی(شاعر)

ابوالفضل عالی (گرافیست)

شهیدرسول کاظم(نظام نگار)(عکاس)

صفار زاده(نویسنده)

حمید سبزواری(شاعر)

مهرداد اوستا(شاعر)

اکبر خلیلی(نویسنده)

فرج الله سلحشور (فیلمساز)

نصرالله مردانی (شاعر)

سوده‌ذخنی‌فدایی(گرافیست)

علی نصیریان(بازیگر)

مجید مجیدی (فیلمساز)

امیرحسین فردی (نویسنده)

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، هفته گذشته روز دوشنبه بیست و سوم اردیبهشت در دیدار دست‌اندرکاران دفاتر ادبیات و هنر مقاومت و ادبیات انقلاب اسلامی حوزه هنری با اشاره به برخی تلاش‌های جریان موسوم به روشنفکری بسزای وارونه‌سازی، پنهان‌سازی و مکتوم‌نگه داشتن حماسه بزرگ و با شکوه انقلاب اسلامی و مسائل مربوط به آن اظهار داشتند: "

تبیین ظرفیت عظیم معرفتی و معنوی برآمده از انقلاب اسلامی از سوی هنرمندان متعهد، رویه و سنت غلط موجود در آثار روشنفکران واکنش‌ها و آثار ترجمه‌ای را تغییر داد و به استغنائی در تولیدات و ارائه محصولات بسیار با ارزش و فاخر در زمینه‌های گوناگون ادبی و هنری منجر شد."

در این جلسه رهبر معظم انقلاب

«برنامه‌ریزی برای انتشار آثار مکتوب خوب

تولید شده در قالب سرب محصولات هنری»، «توزیع فراگیر و روشمند محصولات تولید شده»، «لزوم ترجمه آثار فاخر ادبیات

مقاومت و انقلاب به زبانهای خارجی»، «وارد کردن ادبیات مقاومت و انقلاب به فضاهای

دانشگاهی»، «ضرورت تجلیل از آثار با ارزش

و عناصر برجسته‌ی فعال در حوزه ادبیات مقاومت و انقلاب اسلامی» را هدف تأکید قرار دادند.

حجت‌الاسلام سعید فخرزاده ؛ مسئول واحد

تاریخ شفاهی دفتر ادبیات انقلاب اسلامی حوزه

هنری با اشاره به دیدار کارکنان این نهاد با رهبری

عنوان کرد: "قطعا جلسه بسیار مهمی برای

کسانی بود که در این حوزه کار می‌کردیم. غالبا

ما در انتشار مسایل تاریخ نگاری دفاع مقدس و

آثار ادبیات انقلاب در سطح جامعه غفلت کرده ایم و

این غفلت باعث می‌شود کسانی که در این حوزه

کار می‌کنند کارهایشان به‌کندی پیش رود. لذا

سختان رهبرمعظم انقلاب به ما روحیه بخشید.

ایشان توصیه‌داشتند این بهترین کار برای خدمت

کردن به اسلام و انقلاب است و باید این راه را با

استقامت قبول این ادامه دهیم.

وی افزود: " رهبر معظم انقلاب تأکید داشتند

که حوادث و وقایع غالبا در اندهان انقلابیون نقش

بیسته‌است و غبار فراموشی بر روی حافظه‌ها نقش

می‌بندد و فوت شخصیت‌هایی‌که‌در انقلاب

هستند از عوامل تهدید است. بنابراین باید هر چه

زودتر این وقایع ثبت شود و اینو بلکه امکان انتشار

همه مطالب را نداشته باشیم.

فخر زاده با بیان اینکه یکی از تأکیدات رهبر

معظم انقلاب پژوهش در حوزه انقلاب اسلامی از

روایای گوناگون؛ گفت: " حتی می‌توانیم حوادث

دیگر انقلاب را با حوادث تاریخی دیگر ایران چون

جریان مشروطه و ملی شدن صنعت نفت مقایسه

و ویژگی‌های آن را برشمارد.

این مسئول در خصوص توسعه ترجمه آثار

جزئیات جلسه دیدار رهبر معظم انقلاب با مسئولین دفاتر ادبیات و هنر مقاومت و انقلاب اسلامی

با استقامت راه را ادامه دهید

و مسولیت نیز سنگین تر می‌شود.مسئولین حوزه هنری تمهیداتی را فراهم می‌کنند که بخش ترجمه کتاب‌های حوزه انقلاب اسلامی را در دستور کار قرار دهند. البته سایات‌ها و منابع دیجیتال هم می‌تواند در این خصوص نقش مفیدتری را ایفا کنند؛ چون دسترسی آسان‌تری بدانها وجود دارد. " محسن کاظمی، پژوهشگر تاریخ شفاهی نیز یکی از موفقیت‌های دیدار دست‌اندرکاران ادبیات دفاع مقدس و انقلاب با رهبر معظم انقلاب را ورود جلسه به مباحث تاریخ شفاهی دانست و گفت: " برای اولین بار بود که موضوع تاریخ شفاهی و گزارشی از این کارها داده شد. بالطبع چون بحث مربوط به تاریخ شفاهی مبتلا به چندین گروه است، باید بگوییم سبیده اعظم حسینی(راوی کتاب‌دا) بجا و بموقع به حقوق تدوین‌گران و روایان اشاره کرد و عنوان کرد: کسانی‌که کار مصاحبه و تدوین

را انجام می‌دهند و به عبارتی دیدآورندگان کتاب‌ها حقوق مادی و معنوی‌شان نادیده‌گرفته می‌شود .رهبرانقلاب در صحبت‌هایشان اشاره کردند که افراد خاطرات را می‌گویند و ماده‌کار را فراهم می‌کنند و در اصل پرداخت‌کننده و تدوین‌کننده کار باید با خلاقیت‌های‌خودشان به این وزن ادبی وهنری بدهند. لذا حقوق مادی و معنوی‌کار اختصاص به تدوین‌کنندگان اثر دارد. البته حقوق معنوی روایان همیشه محفوظ است اما بنا بر سنت فطری (تحلیل‌خودم است) انتشاراتی‌که به انتشار این کارها می‌پردازند این حقوق مادی را برای تدوین‌کنندگان ناده‌می‌گیرند. من فکر می‌کنم این جلسه باعث شد یکی از موضوعات و مشکلات ما بر طرف‌شود و تکلیف این موضوع روشن‌شود؛ این یک موفقیتی بود. " رهبر این پژوهشگر تاریخ شفاهی افزود: " رهبر

معظم انقلاب در این جلسه تأکید داشتند که فضای خاطره‌نویسی به سمت تاریخ شفاهی برود و اصطلاحی‌که رهبری به کار بردند این بود که این کارها زیاد انجام‌شود و عنوان کردند چون راوی از ذهن خود برای بازگو کردن وقایع استفاده می‌کنند، ممکن است اشتباهاتی در خاطره‌نگاری شکل بگیرد و کسانی‌که تدوین‌کننده هستند بایستی اصلاحات را انجام دهند. " کاظمی این جلسه را نه تنها موثر بلکه صمیمانه دانست و گفت: " در اصل، جلسه‌کاری و حرفه‌ای خوبی بود که بسیاری از مشکلات ما در زمینه تدوین خاطرات رفع شد و بخشی از آن هم در آینده. "

این نویسنده یکی دیگر از موضوع‌های هدف تأکید مقام معظم رهبری را مبتنی بر ورود ادبیات دفاع مقدس و انقلاب اسلامی به دانشگاه‌ها عنوان کرد و گفت: " ایشان تأکید کردند که اگر دنیا بحث تاریخ شفاهی‌اش را به سمت دانشگاه‌ها برده است به این علت است که غرب مراکزى چون حوزه هنری در ایران ندارد و عنوان کردند ما هم تلاش کنیم در دانشگاه‌ها راهی را باز کنیم که تاریخ شفاهی در آن هم در انجام‌ماندی بکند. "

کاظمی نکته‌دیگر از سخنان رهبر را بحث فوریت‌ها در تاریخ شفاهی عنوان کرد وافزود: "ایشان فرمودند انسان‌ها در معرض مرگ و میر می‌باشند و خاطرات آنان باید ثبت‌شود و ایشان اهمیت انقلاب را به لحاظ محتوایی و معنوی خیلی غنی‌تر از انقلاب‌های فرانسه و شوروی دانستند که متأسفانه در جهان کمتر شناخته‌شده‌است. " رهبر این پژوهشگر تاریخ شفاهی افزود: " رهبر

ادبیات فارسی و اصلاح سبک زندگی ایرانی

دعوت ادبیات به خردورزی در زندگی

سنایی، شاعر و عارف بزرگ ادب فارسی نیز همچون دیگر شعرای خردپیشه، انسان را به کسب علم و دانش در زندگی دعوت می‌کند و جهل و نادانی را دلیل سرگردانی و هلاکت انسان در مسیر زندگی می‌داند. وی علم و دانش را دلیل نعمت و ناز و بالا رفتن مقام و منزلت انسان در زندگی می‌داند.

هر که از سرما گریزد قصد زی گرما

خون رسوایی است نادانی برون

بایدش کرد

اندک از دل، پیش از آن‌کاو مر تو را

جز بدی نارد درخت جهل چیزی

برگ و بار

برکنش زود از دلت زان پیش‌کاو

بالا کند

نام نیکو را بگستر، شو به فعل خویش

نیک

تات گویدی انکو فعل آن که او آوا کند

این شاعر اندیشمند دانش و تعقل را

گرمابخش مملکت وجود انسان می‌داند و در

مقابل، جهل و نادانی را مانند سرما سبب انجامد

و رخوت روح و جان آدمی می‌داند که وی را

از تحرک و پویایی و درنهایت مسوق به سوی

سرچشمه خیر و خوبه‌ها بازمی‌دارد.

به‌عهده می‌گیرد و با ایجاد فضا‌سازی خاص در خاطره‌نگاری خواندن آن را برای مخاطب جذاب‌تر می‌کند و این آموزه‌ای بود برای ما که نقشمان را پررنگ‌تر ببینیم و هنر و توانمندی خودمان را در چگونگی پردازش خاطرات نادیده‌نگیریم. "

کامور بخشایش با اشاره به توجهات ویژه رهبر معظم انقلاب به مطالعه‌تازه‌ترین آثار دفاتر عنوان کرد: از سخنان ایشان مشخص بود که آخرین آثار دفتر را هم مطالعه فرمودند. نگاه ایشان در این زمینه جامع و روشن است. "

نویسنده کتاب "خاطرات آیت‌الله سیدمحمد خامنه‌ای" افزود: "مقام معظم رهبری به چگونگی انتشار و توزیع آثار توجه دارند؛ایشان معتقدند ادبیات دفاع مقدس جهانی‌شود و نباید در داخل ایران باقی‌بماند و باید آثار فرا مرزی و به زبان‌های مختلف ترجمه‌شوند. "

وی ادامه داد: "رهبر انقلاب در خصوص

چگونگی توزیع آثار نگاه ویژه‌ای دارند و بر آن‌اند که

از شبکه‌ها، تشکل‌های خاص، دبیرستان‌هاو

دانشگاه مضامین و مفاهیم دفاع مقدس در قالب

کتاب راحت‌تر به جامعه منتقل‌گردد. حوزه هنری

هم به‌عنوان یک‌مکان هنری می‌تواند آثار خودش

را نه در قالب کتاب، فیلم و... بلکه با شیوه علم

روز با شیوه‌های جدید به جامعه عرضه‌کند. "

کامور بخشایش حوزه ترجمه را مهم دانست و افزود: "به‌نظرم نباید ما منتظر باشیم‌که یک مترجمی به نام پال اسپرگمن پیدا‌شود و کتابی را مطالعه‌کند و علاقه‌مند به ترجمه‌اثر‌شود. کلا چند چند نفر پال اسپرگمن داریم؟ تا منتظر باشیم‌که اکثر آثار ما که مورد توجه است، ترجمه و منتشر‌شود! "

وی ادامه داد: "در واقع ما باید ترجمه آثار را

خودمان به‌عهده بگیریم و واحد‌های ترجمه‌های

را با توجه به شرایط مکانی و زمانی و فرهنگ

کشور مقصد در نظر بگیریم و آثار را ترجمه و

نشر بدسیم. اگر هم این اتفاق نیفتد باید هر

دوم تدوین‌گر، نگاه‌ایشان در این زمینه این

است که نباید نقش تدوین‌گر ندیده و کمتر لحاظ

شود. ایشان معتقد بودند که نقش تدوین‌گر این

که به هنرمندی خاص خود پرداخت آن خاطره را

یکی از آثار ماندگاری‌که در پهنه ادبیات

معاصر ایران خلق شده است کتاب «داستان

راستان» است. با این حال، نقادان و تحلیلگران

این عرصه آنچنان‌که باید و شاید به این اثر ادبی

نبرداخته‌اند.اهمیت مسئله این است که «داستان

راستان» منبع قابل توجهی برای دست‌یابی به

الگویی برای ادبیات تعلیمی و اجتماعی است.

این کتاب مجموعه ۱۲۵ داستان کوتاه است

که در دو جلد به قلم شهید مرتضی مطهری به

رشته تحریر درآمده است. جلد اول برای نخستین

بار در سال ۱۳۳۹ منتشر و جلد دوم آن در سال

۱۳۴۳ منتشر شد. یعنی درست در موقعی‌که سایه

ادبیات داستانی شبه‌مدرن و راوی حدیث‌نفس

بر فرهنگ کشورمان سنگینی می‌کرد وجای آثار

ملمح از فرهنگ اصل و بومی ما خالی می‌نمود. به

نظر می‌رسد که اهتمام استاد مطهری در خلق این

کتاب تلاشی برای پر کردن این خلأ بود. چه اینکه

داستان‌های این کتاب –برخلاف رسم مأوف آن

دوران که منبع الهام رمان‌های فارسی، مکاتب

غربی و شرقی بودند- روایاتی است که در شرح

حال شخصیت‌های صدر اسلام و وقایع تاریخ

اسلام در کتاب‌های احادیث و تواریخ آمده. متونی

چون نهج البلاغه، بحرالانوار، اصول کافی، وسائل،

سفینه البحار و ... که در پایان هر یک از داستان

ها به منبع داستان مربوط نیز اشاره شده است.

داستان حقیقت

مشخصه اصلی «داستان راستان» که آن را

نسبت به بسیاری دیگر از آثار ادبی و داستانی

تمایز می‌کند این است که به رغم قالب داستانی

و وجود همه عناصر این نوع روایت در کتاب اما

اساس روایت، حقیقت است. این هم که چنین

عنوانی برای کتاب تعیین شده به خاطر رویکرد

به راستی در ساختار، واقعی بودن اصل داستان‌ها

و رهنما بودن محتوای کتاب به درستی است.

سبک نگارش مجموعه داستان‌های کتاب به این

ترتیب است که به ترجمه صرف احادیث یا روایات

تاریخی پرداخته نشده، بلکه روایات، تاجایی‌که

واقعیت آن‌ها لطمه ندیده و با استفاده از عنصر

خیال، وجهه داستانی یافته‌اند. اما این استفاده

از تخیل آن قدر بجا و مطابق واقعیت است که خواننده نمی‌تواند مرز میان واقعیت و خیال را

به وضوح دریابد. نحوه روایت داستان‌ها، نسبت

به آنچه در منابع آمده، تغییراتی یافته است؛ مثلا

آغاز و پایان داستان‌ها متفاوت شده است. اما

همه تصرفات ادبی داستان‌ها به گونه‌ای که اعمال

واقعی روانه‌ی تدوین و تبدیل منفی روی

اصل قصه‌ها که در منابع ثبت شده‌اند وارد

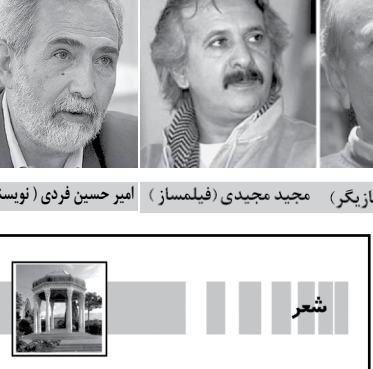
نشود. همچنین قصه‌ها با شرح و توصیف،

پرسورش ادبی یافته‌اند؛ اما این توصیفات

طوری نوشته‌اند که اضافی‌ها حشو به نظر

برسند، بلکه برای تکمیل روایات و درک

بهتر مخاطب استفاده شده‌اند.

شعر
صدای کیست...
سرشار از ارتباط هماهنگ گلبرگ‌های یک فصل آن هنگام که سکوت، جویده از بلعیدن است صدای کیست که موازنه نسیم را خطوط متناقض ابرها را می‌لرزند
و من محذوف یک ارتعاع خمیده در تصویری از چراغانی بنفشه‌هایی دور کتیجاکو- کتیجاکو هر تضاد با پوست خندی منسجم از یک بلخند مضحک در بلور منجمد شمع تجسم می‌کنم
فسانه‌های سر به مهر می‌سوزد و پروانه‌هی در این انجامد
به مکاشفه‌ی پرواز و پریدن مجپهل
آن زمانی که در نی لبک باد هجاهای شعر دمیده می‌شود.
هادی سیه‌چهره

" دانشنامهٔ جهان اسلام" روانه بازار نشر شد

جلد هفدهم "دانشنامه جهان اسلام" به تألیف پژوهشگران بنیاد **دایره‌المعارف اسلامی و مؤلفانی از داخل و خارج کشور روانه بازار نشر شد.** این دانشنامه جنبه‌های مختلف فرهنگی و تمدنی جهان اسلام را مورد بررسی و پژوهش قرار می‌دهد. جلد هفدهم دانشنامهٔ جهان اسلام با ۲۶۶ مدخل اصلی و ۷۵ مدخل اجزایی و ۲۹۸ مقاله از مدخل «داعی، احمدین ابراهیم» تا مدخل «ذَکَّان» را دربرمی‌گیرد.

از مدخلهای خواندنی و بلند این مجلد

می‌توان به دانشگاه، دعا، دست‌نوزبان،

دانشنامه‌نگاری، داعی الاسلام ، داوود،

دایره‌المعارف اسلام، دایره‌المعارف فارسی،

دبستان مذاهب، دامپزشکی، دخانیات، درایه

الحديث، درویش، دریاوردی، دعائویسی و ...

اشاره کرد.

تأملی بر کتاب

«داستان راستان»

نوشته شهید مرتضی مطهری

داستان عدالت در ادبیات مطهر

■ آرش فهیم

عمده آثار ادبی و به ویژه قالب‌هایی چون مینی مال و رمان، خواص برج عاج نشین و متظهاران به روشنفکری را مخاطب خود قرار می‌دهند. اما «داستان راستان» یک استثنا است؛ مخاطب اصلی این کتاب مردم هستند. برخلاف ادبیات نخیه‌گرا که معمولاً در هجو عوام و مردم کوچ و بازار است، این کتاب با مردم عادی و اقشار فرودست جامعه همدل است و در مقابل، فرادست‌ها و نخیه‌ها را هدف انتقاد قرار می‌دهد. همان‌طور که استاد مطهری خود در این باره نوشته‌است: «این داستان‌ها هم برای خواص قابل استفاده است و هم برای عوام. ولی منظور از این نگارش، تنها استفاده عوام است، زیرا تنها این طبقاتند که میلی به عدالت و انصاف و خصومی در برابر حق و حقیقت در آن‌ها موجود است، و اگر با سخن حقی مواجه شوند حاضرند خود را با آن تطبیق دهند... معمولاً فساد از خواص شروع می‌شود و به عوام میرسد این‌که عدالت و صلح برعکس؛ از عوام و تنبته و بیاداری آن‌ها آغاز می‌شود و اجباراً خواص را به صلاح می‌آورد.» همان‌طور که «داستان راستان» یکی از آثار موثر در راه بیداری مردم در جریان پیروزی انقلاب اسلامی و تثبیت نظام مقدس جمهوری اسلامی بود، امروز هم با الهام از این کتاب و الگو قرار دادن آن می‌توان راه انقلاب را ادامه داد.

ترسیم عدالت در داستان

شلاخه محتوایی «داستان راستان» توجه

به آزادی‌گام انسان به عنوان موجودی قادر به

تشخیص حق و باطل و سوق دادن وی به سوی

شیوه زیستی همراه با عدالت است. روش تجلی

اخلاق در این اثر، الگویی برای ادبیات تعلیمی

است. آموزه‌های اخلاقی محدود به آداب

شخصی نیست، بلکه حاوی مثنی‌ای اجتماعی

است. در یکایک قصه‌های کتاب، اخلاق فردی

از اخلاق جمعی جدا نشده است. نمونه چنین

داستان‌هایی «گرانی اراک» است که در آن نوع

مواجهه معصومین با شرایطی که در جامعه‌گرانی

و کمبود به وجود می‌آید، بازگو شده است. نکته

در توجه خود این است که با وجود قرار داشتن

کتاب در رده ادبیات تعلیمی، اما در آن از پند